

DOLENJSKE NOVICE

Dolenjske Novice izhajajo vsak petek; ako
: : je ta dan praznik, dan poprej. : :

Cena jim je za celo leto (od aprila do aprila) 3 K, za pol leta 1.50 K. Naročnina
za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 3.50 K, za Ameriko 4.50 K.

List in oglasi se plačujejo naprej.

: Vse dopise, naročnino in oznanila :
: sprejema tiskarna J. Krajec nasl. : :

Prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga Zofija umorjena.

V nedeljo zvečer je došla tudi v Novomesto pretresujoča vest, da je prestolonaslednik in njegova soproga postal žrtev zločinske roke. Veliki kapiteljski zvon je s tužnim glasom naznanjal Novomeščanom in okoličanom, da se je zgodilo nekaj izrednega; da je preminula ena večjih glav. Bliskoma se je raznesla iz kapitelja vest po mestu. Sprva ljudje kar verjeti niso hoteli in so se še vedno tolažili, češ, morda pa ni tako hudo — konečno so pa vendar morali verjeti. Naenkrat je bilo celo mesto po koncu; ljudje so se klaverno sprehajali po ulicah, na licu jim je bila čitati neutulajljiva žalost. Večini ljudstva so igrale solze v očeh; občutljivejši so se kar razjokali kakor mali otroci.

Kakor znano, se je prejšnji teden mudil prestolonaslednik v Bosni in se udeležil v soboto velikih vojaških vaj. Prestolonaslednik je bil z vajami še posebno zadovoljen in izrekel posebno hvalo častnikom in moštvu. Zadnje njegove besede v pismeni zahvali so bile: „To povelje naj se objavi takoj vsem vojakom v njihovih materinskih jezikih.“ V nedeljo se je imel vršiti slovesni sprejem v Sarajevu. Policija je baje že naprej tu in tam razkrila vele-srbske zarotnike in še s podvojeno pazljivostjo skrbela za red.

Nadvojvoda in njegova soproga sta se v avtomobilu ob 10. uri predpoldan peljala v večjem spremstvu na sarajevski rotovž. V bližini rotovža je naenkrat proti avtomobilu priletela bomba; nadvojvodu namenjena bomba se je k sreči odbila. Razletela se je bomba, ko se je avtomobil od zločinskega kraja bil primerno oddaljil, in ranila le adjutanta deželnega šefa in grofa Boos-Waldeck, ki sta se peljala za nadvojvodo, in kakih 20 ljudi izmed občinstva. Nadvojvodi in njegovi soprogini se ni zgodilo ničesar; kljub temu, da so jima nadaljevala vožnjo odsvetovali, sta jo vendar nadaljevala proti rotovžu vidno razburjena. Tu ju je sprejel sarajevski občinski odbor; nadvojvoda je ves razburjen nagovoril občinske svetnike: „Kakšno gostoljubje vlada tu? Človek pride v deželo in proti njemu se izvrši atentat. To sem hotel povedati. Sedaj nadaljujte.“

Bomba se je razletela s tako silo, da je prebila na trgovinah železne žaluzije; imela je obliko steklenice in je bila napolnjena z žebli in nasekanim svincom. Napadalec je 21 let stari stavec Cabrinović; pri zaslišanju je izjavil, da je bombo dobil v Belgradu od nekoga ondotnega anarhista, katerega imena pa noče povedati. Sicer pa

taji, da bi imel sokrivce. Pri zaslišanju se je Cabrinović obnašal jako cinično. Ko je vrgel bombo, je hotel skočiti v reko, da bi pobegnil, pa ljudje so ga prijeli, pretepli in izročili policiji. Nekaj korakov od drugega atentata so našli tretjo bombo, katero je ondi pripravljeni tretji atentator vrgel proč, ko je videl, da se je Prinčiču atentat posrečil.

Po sprejemu v mestni hiši sta se nadvojvoda in njegova soproga peljala po mestu, da bi obiskala v garnizijski bolnici podpolkovnika Merizzija, katerega je bila ranila bomba. Ko je zavil avtomobil v Franc Jožefovo ulico, se je priril v bližino nadvojvodovega avtomobila 19 let stari dijak osmega gimnazijskega razreda Prinčič, ki je oddal dva strela iz brovninga. Prva krogla je prodrla karoserijo avtomobila in zadela vojvodinjo Hohenberg v desno stran trebuha. Drugi strel je zadel prestolonaslednika v vratno žilo. Vojvodinja je padla v naročje prestolonaslednikovo. Bila je takoj nezavestna. Nekaj minut pozneje se je onesvestil tudi prestolonaslednik, ki je imel vso obleko okrvavljeno. Napad se je izvršil z bliskovno naglico.

Mnogo okolu stoječih vsled ropota avtomobilov ni čulo niti strel, dasi je ulica na kraju atentata jako ozka. Ravno vsled tega, ker je ondi ulica ozka, je mogel napadalec streljati iz neposredne bližine. Nekterim damam se je napadalec Prinčič že pri prvem atentatu zdel sumljiv, ker je stal ob vogalu in je imel roko v žepu. Na izrečno željo nadvojvodovo so opustili vojaške odredbe po prvem atentatu, ki so jih nameravali izvršiti po prvem atentatu, ker se je nadvojvoda izrekel, da naj dnevni program kljub prvemu atentatu ostane neizpremenjen. Nadvojvodo in njegovo soprogo so prepeljali v konak, kjer sta kmalu na dobljenih poškodbah umrla.

Množica je takoj prišla in policija takoj aretirala napadalca osmošolca Prinčiča in ga skoro linčala. Napadalec je doma iz kraja Grahovo, okraj Livno, ter je dalje časa študiral tudi v Belgradu. Pri zaslišanju je izjavil, da je že dolgo časa imel namen iz nacionalističnih ozirov izvršiti atentat na kako visoko stoječo osebo in jo usmrtiti. Čakal je, da se pripelje avtomobil nadvojvodov in zavije v Franc Jožefovo ulico. Ko je ondi avtomobil počasi vozil, je dvignil roko, da strelja, za trenutek se je pa obotavljal, ko je videl, da sedi v vozu tudi vojvodinja. Nato pa se hitro odločil, oddal zaporedoma dva strela. Morilec taji, da bi imel sokrivce.

Torej trije napadi so bili pripravljeni; iz tega jasno sledi, da so bili napadalci dogovorjeni in da tiči za temi cela vrsta vele-srbskih zarotnikov, ki imajo zveze z Belgradom. Že prejšnji teden so srednješolski profesorji opozarjali deželno vlado na sumljivo obnašanje srbskih srednješolskih dijakov in na razširjeno velesrbsko propagando med njimi. Zadnji čas so se opetovano vršili na ulici napadi dijakov na profesorje in na uradnike.

Zadnje dni se je izvršilo v Sarajevu več hišnih preiskav. V nedeljo so tudi izvršili celo vrsto hišnih preiskav — okolu 37 —, kjer so našli mnogo sumljivega gradiva. Policija je prepričana, da se gre za pravcato organizirano zaroto. Policijskega šefa sarajevskega Gaerte splošno napadajo, ker ni izvršil vseh varnostnih priprav, ko je vendar že naprej znal, da zarota obstaja.

Nadvojvodo Frana Ferdinanda so svarili, naj se bosenskih vojaških vaj ne udeleži, ker je veliko-srbska agitacija zadnji čas se ondi zelo razširila. Prestolonaslednik je pa svarila odločno odklanjal in je samo poizkušal, da bi pregovoril svojo soprogo, naj ga ne spremlja. Vendar se njegova ljubeča soproga ni dala pregovoriti, ampak ga je spremljala kljub prigovarjanju, kakor da bi slutila, na njegovo zadnjo pot. Ko je počil strel, je še v svoji veliki ljubezni hotela s svojim telesom kriti nadvojvoda pred streli.

Cesarju so takoj brzojavno nesrečo sporočili. Ko je cesar izvedel o smrti prestolonaslednikovi, je bil nekaj časa kakor omamljen. Šele po dolgem času se je zavedel in vzdihnil: „Meni ne ostane nič prizanešenega.“ Solze so mu lile iz oči. Takoj je dal povelje, naj se vse pripravi za takojšnji njegov odhod iz Išla, kjer je bival, na Dunaj.

Ko so došli brzojavi, so vsi večji listi prinesli v posebni izdaji prva poročila. Ljudje so se kar trgali za liste in plakajoče prebirali žalostne vesti.

Slovensko ljudstvo je ta udarec zadel v dno srca. Vsakdo je znal, s kako veliko ljubeznijo se je rajni prestolonaslednik zavzemal za nas Slovence in Jugoslovane sploh. Prestolonaslednik je predobro poznal veliko udanost in zvestobo Slovencev in Hrvatov do cesarske hiše in jo je znal ceniti. Z njegovo smrtjo je izgubilo naše ljudstvo veliko lepih nad, katere je stavilo na svojega ljubitelja. Prestolonaslednik in njegova blaga soproga sta sicer mrtva, a naše ljudstvo ne bo nikdar pozabilo njune lju-

bezni do slovenskega naroda; prestolonaslednik je sicer mrtev, a njegove vzvišene ideje bodo živele in slovensko ljudstvo bo proslavljalo njegov spomin s tem, da bo kakor doslej, neumorno stremilo in delalo za uresničenje prestolonaslednikovih idejalov.

Velike protisrbske demonstracije v Sarajevu. Umor prestolonaslednika in njegove soproge je rodil velikansko ogorčenje nad Srbi. Na praznik sv. Petra in Pavla je demonstrirala tisočera množica Hrvatov in mohamedancev. Množica je razburjena kričala: Doli z morilci! Doli s Srbi! Doli s kraljem Petrom! Slava cesarju in Hrvatski! — Vsa okna srbskih društev in prodajaln so razbita. Srbsko banko in srbsko šolo so do cela demolirali. Množica je vzela podobi cesarjevo in prestolonaslednikovo in ju nosila po mestu. Na kraju atentata je ves dan klečala velika množica in molila. Vse je jokalo. Tudi v stanovanju mnogih Srbov je vdrla množica in vse devastirala. Ko je bilo proglašeno obsedno stanje, je proti množici prišlo vojaštvo ter je polkovnik zaklical množici: „Ako ljubite cesarja, razidite se.“ Množica je sledila temu pozivu. Med demonstracijo so padle še zopet dve bombi; storilcev pa še niso zasledili.

Ponovne aretacije v Bosni. V pondeljek je bilo aretiranih zopet več oseb. Aretirali so tudi srbskega juvelirja Mistricevića, pri katerem so našli štiri nabite revolverje. Ko so juvelirja uklenjenega pripeljali na ulico, mu je množica pljuvala v obraz.

Voditelj bosenskih Srbov zasačen. Pri Višegradu ob srbski meji je aretirala vojaška patrolja voditelja vsega srbskega življa v Bosni, virilista bosensko-hercegovskega deželnega zbora Gregorjeva Jeftanovića, ki je po nedeljskem napadu pobegnil iz Sarajeva. Hotel je v Srbijo, a so ga prej aretovali; bil je tudi predsednik srbskega šolskega sveta.

Velesrbska zarota. V stanovanju morilca Prinčića so našli 2000 K denarja, in mnogo kompromitujočega gradiva, ki dokazuje zvezo z Belgradom. Aretiranih je veliko število bosenskih Srbov, tudi srbskih žena in srbskih deklet, dalje trije Črnogorci, en mizar in dva dijaka. Napadalec je izjavljal, da je napad izvršil, da „maščuje srbski narod“. Bival je prej dolgo časa v Belgradu, zadnje tri mesece je bival v neki vasi v bližini Sarajeva. Pravi, da je takoj, ko se je vrnil, storil sklep, umoriti kako visokostojajočo osebo in tako „srbski narod rešiti“. Drugi napadalec Cabrilović je izjavil, da je bombe dobil v Belgradu z izrečnim naročilom, usmrtiti prestolonaslednika Franc Ferdinanda. Bombe so vojaške srbske bombe. Napadalec Cabrinović in Prinčić sta istočasno zapustila Belgrad, a vsak na drugi poti. Oba sta bila velika izdajalca. Pri zopetnem zaslišanju sta oba napadalec priznala, da sta

izvršila napad v popolnem sporazumu; bombe pa da sta dobila od dveh belgrajskih četašev.

Ko je vozil v nedeljo takoj po umoru vlak iz Sarajeva v Brod, je nekdo metal iz vlaka letake srbske revolucionarne vsebine: Danes je bil ubit prestolonaslednik Franc Ferdinand, a čez dva dni bo ubit Franc Jožef I., čez malo časa pa bo prišel kralj Peter in srbski prestolonaslednik ter osvobodil v teh deželah zasuznjene Srbe. Krivca niso dobili.

V Belgradu izhajajoči list „Novosti“ je pisal že pretekli četrtek sledeče: „Avstroogerski prestolonaslednik naj si to pot Bosno in Hercegovino dobro pogleda, ker ima sedaj zadnjo priliko, da jo vidi.“

Vse to kaže, da gre tu za obširno zarotniško bando, koje niti so razpredene po celi Bosni in imajo svoj izvor v Srbiji.

Pogreb umorjenih žrtev. Umirajočima žrtvama je podelil še poslednje sv. olje jezuitski pater Puntigam. Ko so položili krsti v konak, so kmalu krsti z venci popolnoma zasuli. Po blagoslovljenju trupel so v pondeljek ob 6. uri zvečer položili krsti na mrtvaški voz. V spremstvu vojaštva se je pomikal voz na kolodvor; velikanska množica ljudstva, ki je žalostno in molče gledala za odhajajočima žrtvama je bila navzoča.

Ob 6. uri zjutraj je dospel vlak v Metković, ki je bil ves zavrt v žalno obleko. Tu so bili zastopniki vseh oblasti in nebroj ljudstva, ki je molilo, ko so krsti preložili na vojno jahto „Dalmat“. Na krsti se je vsulo polno krasnih vencev.

Iz vojne jahte so prenesli trupli na vojno ladjo „Viribus Unitis“, koje admiral je pokojni Ferdinand bil. Vse ladje so imele v znak žalosti obešene zastave na pol droga.

Bojna ladja je prispela zvečer ob 10. uri v Trst, kjer je čakalo polno dostojanstvenikov, vojaštva in domačega ljudstva. Včeraj je odpeljal dvorni vlak krsti mimo Ljubljane po hvaležni slovenski zemlji po južni železnici na Dunaj. Na Dunaj ste došli trupli včeraj zvečer. K večnemu počitku bodo položili krsti v Arstättnu, kakor je pokojnik sam želel. Spreveda se udeleži tudi nemški cesar. Pogreb se bo vršil jutri, v soboto.

Vojne igre v Bosni in Hercegovini odpovedane. Ko je sprejel načelnik generalnega štaba pl. Hötzendorf brzojav o sarajevskem atentatu, je takoj odpovedal nameravane vojne igre v Bosni in Hercegovini.

Sožalje ob groznem zločinu. Povodom nečloveškega atentata prihajajo dan na dan prisrčne sožalne izjave raznih držav in javnih oblastij. Vsi dunajski poslaniki raznih držav so takoj izrazili svoje sožalje. Isto je storil tudi ruski in bolgarski državni zbor. Srbska vlada je ukazala v v Belgradu vznak sožalja zapreti vse javne lokale ob 10. uri zvečer. Tudi turški sultan

in rumunska zbornica hudo obsoja strašen zločin in je izrazil svoje sočustvovanje. Sveti oče je bil globoko potrtn in takoj tolažilno sožalje izrazil.

Protisrbsko gibanje je prišlo v pondeljek tudi v Zagrebu do veljave. Nad 10.000 ljudi močna množica je demonstrirala po ulicah. Navalili so na trgovine in hiše Srbov, razbili šipe in sneli napise. Demolirali so tudi hišo srbske cerkvene občine ter srbskega Sokola. Pred Jelačićevim spomenikom je množica odkrita poslušala razne govornike, ki so obsojali nečloveški čin in pozivali v boj proti srbskim izrodkom. Hrvatski sabor je jedva sklenil sožalje vsled burnega nastopa nekoalicijonaskih poslancev, ki so upili! Doli s Srbi! Abzug koalicija! Doli z morilci! itd.

Udeležbo srbskega prestolonaslednika ob pogrebu prestolonasledniške dvojice je cesar hvaležno odklonil, češ, da je nevarno, da bi njegov prihod povzročil hude demonstracije.

Bombe na drevju. V Sarajevu so našli celo na vrhovih dreves skrite bombe; istotako na poti iz Sarajeva v Bistrico. Iz tega je razvidno, da so zarotniki bili za vsak slučaj pripravljani; ako se ne bi posrečil eni napad, pa drugi.

Sumljivi znaki v Srbiji in Črnigori. Ljudje se nehote vprašujejo, zakaj je teden poprej odšel srbski kralj Peter v toplice in prepustil začasno vladu svojemu sinu. Zdi se, kakor da se je kralj nalašč umaknil, da ne bi bil odgovoren za zločin, za katerega je že naprejvedel. — Čudno je tudi, da je ravno dan pred atentatom črnogorski kralj nenadoma zapustil Monakovo, kamor je prišel na daljše bivanje, in hitel v avtomobilu v Trst, da čim prej odide v Cetinje. Zdi se, kakor da je naprej znal kaj in se pravočasno umaknil pred demonstracijami.

Demonstracije se širijo. Hrvaško in mohamedansko ljudstvo ne demonstrira samo v Sarajevu, ampak tudi v Travniku, Doboju, Bosanski Šumi, Mostaru in Brėki. Demonstrantje so povsod opustošili srbske hiše, šole in trgovine, veliko Srbov pa do smrti pobili. Srbi beže.

Novi prestolonaslednik Karol Franc Jožef, sin ranjkega nadvojvode Otona je rojen leta 1887., dne 17. avgusta. L. 1911. se je poročil s princezino Zito iz hiše Bourbonške, linija Parma; povila mu je nadvojvodo Franca Josipa Otona in nadvojvodinjo Adelheid.

Cerkvene odredbe povodom groznega zločina. Vsled knezoškofijskega ukaza se boče po vseh cerkvah zvonilo 3 dni, če le možno soboto, nedeljo in pondeljek, v pondeljek se bo v vseh župnijah opravila za oba pokojnika slovesna sveta maša zadušnica, danes se je vršila po celi škofiji šolska maša za oba pokojnika.

Politični pregled.

Albanija gre h koncu. Miriditi, ki so prišli pred Drač v obrambo mesta, pridno po njem in v okolici plenijo. Prenk Bib Doda, ki je kot knezov pristaš prodiral proti vstašem se je baje umaknil nazaj in svoje čete zapustil. Na vse zadnje so se vzdignili pa še celo Epirci proti vladi, ki so že nekaj mest zavzeli in korakajo proti Valoni.

Srbija in sv. Stolica ste se sporazumeli. Dne 24. maja sta podpisala pooblaščenec papežev Merry del Val in pooblaščenec srbskega kralja dr. Vesnić konkordat, ki obsega 22 členov. Med drugim konkordat določa, da se bo katoliška apostolska rimska vera v srbskem kraljestvu svobodno izvrševala. Ustanovi se nadškofija v Belgradu in škofija za novoosvojene kraje v Skoplju. Oba cerkvena kneza bosta v cerkvenih stvareh odvisna samo od papeža. Po podpisu konkordata se je podal srbski pooblaščenec k papežu, ki ga je izredno prijazno sprejel in izražal veselje nad uspehom.

Gospodarstvo.

Delo živinorejske zadruga za novomeško okolico.

(Konec.)

Da bi se zanimanje za rejo bikov povzdignilo, je priredila zadruga sedaj že dve leti premovalje bikov in sicer o priliki licenciranja. To premovalje se je obakrat dobro obneslo in se je zahvaliti za to pred vsem deželnemu odboru, ki je dal potrebna sredstva za to premovalje. Hvalevredno je tudi to, da so občine po skromnih svojih močeh dale vsaka po 20 kron za eno premijo, ki naj se prizna tistemu živinorejcu, ki redi najboljšega bika v občini. Taka premovalja so v naših razmerah najbolj umestna. Naj se prizna mala nagrada za požrtvovalno delo, ki ga imajo naši dobri bikorejci v prid vsej naši živinoreji!

Važna za napredek naše živinoreje je tudi kravja reja, ki najbolj trpi zaradi prepričanih dohodkov, ki jih daje s svojim mlekarstvom. Naše mlekarstvo potrebuje tudi zboljšanja in naravno je, da je posvečala zadruga tudi na to stran svojo pozornost in svoje delo. Lansko jesen je priredila zadruga na Grmu shod, ki se je končal s tem, da so vsi živinorejci priznali velik pomen mlekarstva za povzdigo živinoreje v novomeški okolici in da se je sklenilo ustanoviti na Grmu mlekarno. Ta mlekarna se je tudi že napravila in sicer s pomočjo podpore od strani deželnega odbora. Z novo mlekarno se je razširil praktični mlekarški pouk na šoli, ustreglo se je potrebam bližnjega mesta in pritegnil za mlekarstvo en del novomeške

LISTEK.

Togota, sleparstvo in ljubezen.

(Dalje.)

Grozne so bile te bogokletne besede zopet ubogi ženi! Zmirom bolj in bolj je strmela nad možovo trdovratnostjo, hudobijo in togoto. — Toda naravnost se ga ni upala svariti.

Kmet Urh sedaj ni imel miru. Zmirom je mislil, kako bi začel z zidanjem. In te misli so ga začele kmalu voditi v bližnje mesto, da dobi tam razumnega inženirja in izučenega stavbenika, ki naj bi oskrbela načrt zidanju. Ker je bil možak res pri denarju, zato je tudi skrbel, da ni šel teš iz mesta. Ko si je nekega dne zopet gasil žejo v neki gostilni, pridruži se mu s prijaznim ogovorom nek gosposko oblečen človek. Tujec čednega obraza, sladkih besedij, zdel se je v začetku pogovora Urhu oduren; toda, ker se je večkrat mej govorjenjem dobro pridušil in povrh se še

malo ponorčeval iz drugih gostov, ki so v gostilni naredili križ pred jedjo, bila sta kmalu z Urhom enega sreca in ene misli — prijatelja.

Mej živahnim pogovorom zapoje tujec Urhu prav laskavo: „Vi ste mož, prijatelj, vi ste eden, ki ve, da je človek sam svoj, ne pa farški hlapec! Takih bi bilo treba na svetu, potem bi bilo vse drugače!“ — Ta pohvala, ki jo je Urh danes prvič slišal o sebi, mu je bila prijetnejša, kakor ne vem kaj. Zadovoljno se nasmehne in trči s kupico s svojim novim prijateljem.

„Kdo pa ste, dragi gospod“, da vsaj vem, s kom govorim“, vpraša Urh, „vi mi nad vse dopadate.“

„Veste kaj“, odgovori tujec, „moje ime vam ne bo koristilo; vseeno, ako ga veste ali ne; toda moja služba bi vam koristila ravno sedaj, ko mislite novo stanovanje delati; jaz sem namreč agent banke N. N.“

„Agent! no, za agenta vas bi ne imel, dragi moj!“ reče mirno Urh.

„Kaj pa?“

„K večjemu sem mislil, da obujem s kakšnim propalim študentom, katerih dandanes kaj veliko mrgoli po svetu, ali z zakotnim pisarjem! Ker ste pa agent, agent banke, glejte, ravno sem tuhtal, kako bi mogel dobiti kaj denarja za zidanje na posodo. Zato vas vprašam, gospod agent, ali bi se dobilo kaj pri vas?“

„Oh, zakaj ne! Koliko želite?“

„Rabil bi“, pravi Urh, „tako kakih osem tisoč!“

„Ne več?“ vpraša zaničljivo agent.

Urh začuden pogleda, kaj imate li toliko za posojilo? No, tako naj bo pa deset tisoč“, odgovori. „Če imam osemnajst tisoč v žepu, bom vsaj lahko zidal, kakor se mi bo poljubilo.“

„Velja, deset tisoč, prosim!“

„Venem tednu vam pošljem.“

„Dobro“, odgovori Urh, „in koliko procentov zahtevate?“

„Po štiri je pri meni navada“, odgovori agent. Toda ta „pri meni“ je agent

toliko pomenljivo in naglaševaje izrekel, da je Urh osupnil. Sam ni vedel, zakaj se je toliko prestrašil; pa nekako čudno se mu je zazdelo, da tujec toliko povdarja „pri meni“ — Vendar slednjič podpiše in stvar je bila dognana.

Čez dober teden dobi Urh poziv k sodnji, kjer mu je bila izposojena svota oddana. Uradnik, ki mu je denar izplačeval, ga pomilovaje ogleduje ter slednjič pristavi: „Mož, vi ste pokopani! To izposojilo bo vas uničilo!“ — „Kako to?“ vpraša osupljen Urh. „Saj sem vzela s štirimi procenti na posodo, to je malo!“ — „Malo, pravite? ali ni veliko letnih 48 procentov, kaj?“ — „Štiri procenti so izgovorjeni!“ — „Štiri, da“, odgovori uradnik, „toda na mesec!“ — Tako daleč pač ni mislil naš Urh. Sedaj mu je znano, zakaj je agent „pri meni“ toliko povdarjal.

„Nič ne de“, godrnja domov grede Urh, „bo vže tudi to šlo! Saj mi posestvo toliko nese in brez skrbi začnem z zidanjem.“ — Pri lepem vremenu je dobro

okolice v Prečni. Z oddajo mleka se kažejo pa že prve težave; treba se bo z njo prilagoditi razmeram cele okolice, da bo mlekarja vsestransko zadovoljevala, ne le šola, in njene interese, ampak tudi sosedne mlekarne in meščane in da ne bo dajala povoda kakim pritožbam. Z dobro voljo se da vse doseči in tako bo skušala nova mlekarja urediti svoje delo, da bo vsem po volji.

Občnega zbora živinorejske zadruga, ki se je vršil pretečeni pondeljek 22. t. m. pri g. županu v Kandiji, se je udeležilo nad 30 članov. Sprejeli so se predlogi zaradi podpiranja bikoreje sploh in še posebej domače bikoreje, dalje predlogi zaradi vpeljave večje bikorejske postaje na Grmu in zaradi živinske zavarovalnice.

Zadruga je imela v pretečenem letu 1130 K 37 h denarnega prometa. Rezervni zaklad znaša koncem leta 320 K 80 h. Bilanca izkazuje 1214 K 80 v aktiv in med pasivi 888 K deležev. — Upajmo, da bo šla zadruga svojo pot naprej, da se bo njeno delo v prid naše živinoreje čim dlje bolj uvaževalo in da bo našla tudi na poklicanih mestih tisto podporo, katera ji gre, ako naj z vspehom vrši svojo težavno nalogo. Rohrman.

Domače in tuje novice.

Slovesno blagoslovljenje vogeljnega kamna nove župne cerkve v Mirni peči se bode vršilo dne 12. julija t. l. dopoldne ob 10 uri.

Slovesni requiem za Njegovo c. kr. Visokost prestolonaslednika nadvojvoda Franca Ferdinanda in njegovo soprogo Njeno Visokost vojvodinjo Zofijo bo v soboto, dne 4. julija ob 9. uri dop. v kapiteljski cerkvi v Novem mestu, h kateremu se s tem vlnudno vabi. Dr. Seb. Elbert.

Prostovoljno gasilno društvo v Kandiji naznanja, da blagoslovljenje orodja i. t. d. in slavnost dne 5. julija izostane in se preloži za poznejši čas.

Nameravan visok obisk. „Slovenec“ dne 1. julija poroča, da je Nj. ces. in kralj. Visokost, nadvojvoda Fran Ferdinand, kot protektor društva za domovinsko varstvo, nameraval obiskati našo kranjsko deželo, da še bolj natančno spozna njene zanimivosti. K temu dodajamo še to novico, da je bil že pred več meseci dogovorjen obisk Novega mesta in samostana v Plettrjah za letošnjo spomlad, ki se je pa odložil radi neprevidenih zadržkov. Najvišji dvorni urad Nj. ces. Visokosti je pa z Dunaja dne 27. junija — torej dan pred atentatom — naznanil novomeškemu p. n. g. proštu, da se tudi ob povratku iz Bosne ta obisk ne more izvršiti, pač pa se bo to pozneje zanesljivo zgodilo. — Rajni nadvojvoda je nameraval ob svojem bi-

vanju v Miramaru priti z vso svojo rodino. Sv. oče Pij X. je že dovolil, da sme obiskati samostan v Plettrjah tudi Nj. visoka soproga vojvodinja Zofija, in cela rodbina s spremstvom, kar je sicer dovoljeno samo ženskim osebam vladajoče hiše, žal, da je grozni zločin preprečil ta visoki obisk naše Dolenjske, ki bi bila od njega gotovo imela veliko korist.

Deputacija občine Šmihel-Stopiče je 1. julija na tukajšnjem c. kr. okrajnem glavarstvu izrazila globoko sožalje ondotnega prebivalstva radi tragične smrti prestolonaslednika Frana Ferdinanda.

Slomškova podružnica novomeškega in črnomaljskega okraja ima svoje zborovanje in ob enem občni zbor dne 9. julija v Novem mestu v Rokodelskem domu ob 11. uri dop. po dohodu vlaka s sledečim vspehom: 1. Poročilo predsednika. — 2. Poročilo tajnika. — 3. Poročilo blagajničarke. — 4. Volitev novega odbora. 5. Predavanje: „Varstvo domačije v prospeh tujskega prometa“ — Fr. Štular. — Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. Pridite vsi! — Odbor.

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico, registr. zadruga z neomejeno zavezo, je imela meseca junija denarnega prometa 152.340 K 65 v. Vložilo je 150 strank 33.345 kron 5 v, a dvignilo 177 strank 40.812 kron 52 v. Posojil je bilo danih 32 strankam 18.486 K. Skupno število zadrušnikov je 2273.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juniju 1914 je 179 strank vložilo 91.837 kron 61 h; 199 strank vzdignilo 65.365 kron 1 h, torej več vložilo 26.472 K 60 h; trem strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 940 kron; stanje vlog 3.618.195 K; denarni promet 383.235 kron 76 h. Vseh strank bilo je 972.

Utopil se je v Savi v soboto v Krškem učenec IV. razreda Marenčič, doma iz Cerkelj na Dolenjskem; prejšnji četrtek pa nek tovarniški delavec, ki je bil prav dober plavač. Parkrat je zaporedoma preplaval Savo; konečno je zopet skočil v vodo, a je izginil za vedno.

Nesreče. V teku tedna je bilo v bolnišnico Usmiljenih bratov Kandiji privedenih nič manj nego osem ponesrečencev: Anton Mehle, učenec ljudske šole v Žužemberku, je padel z nekega zida in si zlomil levo nogo v goleni. — Ignacij Gospodarič, posestnik na Prapročah pri Št. Rupertu, je prišel pod voz, ki mu je izpahnil levo roko v rami. — Janez Šonta, posestnikov sin iz Št. Janža, je padel z voza, ko je nakladal seno ter si izpahnil desno roko v lehtu. — Franc Plankar, učenec ljudske šole v Škocjanu pri Mokronogu, je padel s kozolca ter si zlomil obe roke v podlehtju. — Jože Rus, dninar iz Šmihela, je padel z neke pečine, si zlomil desno roko ter dobil rane na levi roki in na glavi. — Avgust Sever, učenec ljudske šole v Se-

Zares lepo poslopje! — Toda, odkar je Urh zidal, se je govorilo po vasi, krčmar nič ne toči. Nobeden sosed ni videl Urha še ta čas pri krčmarju. In kako dela! Vse moči napenja, zares skrben gospodar na tako prijetnem stanovanju.

Toda v resnici ni bilo vse tako. To je Urh sam najbolj vedel. Vse je šlo rakovo pot. — Zakaj, že vemo! Obresti, grozne obresti so požrle vse.

„Ljubi mož“, začne zopet nekega dne žena, „poglej vendar sedaj, da ni božjega blagoslova, ko vendar toliko delaš in se trudiš. Poglej očito kazen božjo, ker si onečaščeval Gospodov dan. Pregnal si Boga iz srca; še iz hiše ga preženi in potem nama ne preostaja drugega nego beraška palica.“ — Toda mož srdito odgovori: „Če tebe čaka beraška palica, mene ne! Dokler sem zdrav, ne bom beračil! O kazni božji mi ne govori, če ne, se bo s teboj zgodilo, kar ne želiš!“ — Uboga reva je morala zopet molčati. —

(Dalje sledi.)

miču, je šel poleg voza, ko so vozili seno. Medtem se je voz prevrnil in je udarilo kolo dečka po glavi s tako silo, da mu je počila lobanja. — Jurij Kočevar, užitkar v Dobravi pri Škocjanu, je streljal s topičem. Topič kterege je razneslo, je pa razbil Kočevarju čelnico ter ga oslepil na levem očesu. — Franc Sekula, posestnik v Kandiji, je padel s črešnje, se ranil na glavi, ter si zlomil desno roko v podlehtju. — V bolnišnici že prostora pomanjkuje radi mnogih ponesrečencev.

Izprememba voznega reda na dolenjski železnici. Kakor poročajo iz zanesljivega vira z Dunaja, se bo ugodilo željam prebivalcev ob železniški progi Grosuplje, Lašče, Ribnica, Kočevje, da bo od 1. oktobra naprej takoj pri vlaku, ki odhaja iz Ljubljane ob 6. uri 36 minut zvečer, zveza iz Grosuplja naprej omogočena, in ne kakor doslej šele z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 9. uri zvečer.

Odpovedana slavnost. Za nedeljo, dne 5. julija v Ljubljani napovedana spominska slavnost 500 letnice vstoličenja zadnjega vojvode v slovenskem jeziku, je preložena na nedoločen čas.

Opekarna v Žabji vasi je že par mesecev v obratu. Do sedaj je opekarna že izdelala veliko zaloge razne opeke za streho in zidanje. Kakor znano, je ta opeka prav dobra; kdor torej potrebuje dobre opeke po zmernih cenah, naj se obrne na parno opekarno v Žabji vasi pri Novem mestu.

Zadnji Petrov semenj v Mirni peči dne 30. junija je bil slabo obiskan, kar je vzrok košnja sena in žetev ječmena na polju.

Narodno romanje v Lurd. Odhod s posebnim vlakom iz Ljubljane dne 12. avgusta. Romanje se vrši v dveh oddelkih, in sicer v Lurd skupno čez Trbiž, Pontebo, Padua, Milan, Nica, Marzelj, Tuolon, Lurd. Potovanje nazaj odd. A: via Lyon, Genova, Einsiedeln, Zurih, Inomost. Odd. B: via Bordeaux, Pariz, Basel, Zurih, Inomost, Ljubljana. Potovanje traja 14 do 16 dni. Cene vožnji: Odd. A: III. razred K 250, II. razred K 390, I. razred K 540. Odd. B: III. razred K 280, II. razred K 430, I. razred K 570. Natančnejša pojasnila in prijavnice listine daje čast. g. Anton Hribar, župnik Zalilog pri Škofji Loki, in gosp. Lambert Mally, Medija-Izlake (Kranjsko).

Vojaški zajuterk bo vojaška uprava v kratkem tako uredila, da bodo vojaki mesto črne kave dobivali mleko ali pa mlečno kavo. Tako je prav; dosedanja črna kava je pač brez vsake redilne vrednosti.

„**Spomin na Gosposvetsko polje**“ se imenuje knjižica, ki opisuje zgodovino ustoličenja koroških vojvod in pomen tega zgodovinskega obreda za Slovence. Društva, segajte po knjižici, da poučite člane, zakaj se letos praznuje petstoletnica. Knjižica se dobi v Celovcu pri založniku dr. Val. Rožiču (Mohorjev dom), potem v papirni trgovini S. K. S. Z. (v hotelu Trabesinger) v Celovcu, kakor tudi po drugih slovenskih knjigarnah.

Slovstvo. Remete. Povjesni podaci o samostanu, cerkvi i župi. Napisao Janko Barle. Zagreb 1914. — S tem naslovom je naš rojak, sedanji ravnatelj nadbiskupske pisarne v Zagrebu Janko Barle pred kratkim objavil zgodovino zgoraj imenovanega kraja. „Remete“ je izraz od „eremus — eremita“ (pustinja, puščavnik. V 13. stoletju so se namreč na Hrvatskem naselili palini ali menihi sv. Pavla, prvega puščavnika. Prvi samostan so imeli v Dubici, drugi pa v Remetah. V tisti tih dolinici blizu Zagreba je pavlinom prvostolni kaptol daroval prostor za redovniško naselbino. Leta 1288 je že stal samostan s cerkvijo BMD. Že l. 1462 se čita, da je bilo ondi 24 redovnikov. Ob turških navalih je samostan veliko trpel. Leta 1598 je Hasan paša 12 redovnikov silno mučil in slednjič obesil na lipi. Slika 12 mučnikov se nahaja v cerkvi. Za cesarja Jožefa II. je bil tudi pavlinski red razpuščen. Pozneje l. 1812 je biskup Maks Vrhovac ustanovil

v Remetah župnijo. — Tu je bila slavna Božja pot, kamor so romali od daljnih krajev, celo od Štajerskega. — Iz imenika redovnikov se vidi, da so tje zahajali i Slovenci. Cerkev je hranila velike dragocenosti. Med umetniki so bili tudi nekateri Slovenci. Leta 1880 je silni potres zelo poškodoval tudi cerkev. — Marljivemu pisatelju čestitamo na lepem delu želeč, da še novih dodene.

Srbski kralj bolan. Kralj Peter je izdal oklic, ki so ga sopedpisali vsi ministri, da mu bolezen onemogočuje izvrševati vladarske posle in da bo, dokler bo bolan, v njegovem imenu vladal prestolonaslednik princ Aleksander.

Posredovanje dela.

Tri do štiri kosce išče Janez Plut, posestnik iz Krvavčiga vrha pri Semiču; istotako štiri ženjice ob žetvi.

Dopisi.

Iz Kostanjevice. Utonil je v Krki poleg mostu v Kostanjevici Janez Kozina, uslužbenec pri Jožefu Goljevšček, v nedeljo dne 28. junija ob 9. uri dopoldne. Pokojni je bil rojen v Št. Petru na Štajerskem leta 1890. Utonil je v oni znani kotanji poleg mostu, kjer je našlo smrt že toliko ljudi. Vzrok tolikih nesreč menda ni zadnji ta, da dotični kraj v reki ni prav nič kot nevaren zaznamovan.

Prečina. Dne 25. junija je umrl na Dol. Kamnicah posestnik Jožef Redek, značajan in veren mož našega prepričanja. Žalujoci rodbini naše iskreno sožalje! — „Slovenski Dom“ je postal — čujte — zadnji čas silno pobožen. Dočim je še lansko leto (1913, št. 14.) zapisal besede: „Kdor veruje, da je bil Jezus rojen v Betlehemu, temu ni več pomagati“, je zdaj kar naenkrat začel tako lepo pisati, da bi človeku skoro prišle solze v oči. Vsaj naš dopisnik — če ga smemo imenovati našega, ker se nam vsiljuje misel, da je bržčas iz kake sosednje fare — je udaril na „pobožno“ stran. Po našem mnenju bi bil njegov dopis veliko bolj primeren za „Bogoljub“ nego za „Dom“. Samo par temeljnih pomot se mu je vrinilo v „sestavek“; no, pa če da svoj spis popraviti kakemu srednje nadarjenemu ljudskošolskemu učencu, pa mu popravi z lahkoto tiste napake.

Gospodarske drobtine.

Preskušnja kosilnih strojev na Grmu se je vršila vdrugič pri nekoliko boljšem vremenu v pondeljek 15. junija ob 3. uri popoldne in ob udeležbi več gospodarjev iz okolice in nekaterih graščakov. Uspehi, kateri so se dosegli pri tej kratki preskušnji, so bili v obče dobri. Delalo se je s stroji: Cormick, Deering, Zmaj, Automata in s kosilnim strojem Albion. Prvo imenovane stroje sta poslali v preskušnjo tvrdka Stupica in tvrdka Schneider & Verovšek iz Ljubljane.

Predno popišem posamezne stroje, bi sledeče omenil. Pri nabavi kosilnih strojev se je ravnati po dveh načelih: Ako hočemo stroje, ki lažje delajo, potem si nabavimo cenejše, bolj lahke ameriške stroje kakor so: Deering, Cormick itd. Ti so manj močni, toda iz trdnega jekla in bolj lahki za delo. Če pa hočemo imeti stroje, ki so bolj trepžni in trdni, potem si kupimo stroje domačih ali angleških tvrdk. Ti so bolj težki in bolj močni, ker so iz bolj trdnega materiala, zato so pa tudi nekoliko dražji. Treba je zanje tudi močnejše živine. Pri vseh teh strojih je uprava za režnjo po istem načinu narejena. Kose so po 1-40 m dolge, prst od prsta 7 cm narazen. Tudi jeklena kosa je pri vseh enaka. Nekaj razločka obstoji pri opremi stroja za premikanje in vzdigovanje kose. Pri Cormicku, Automata in Zmaju so kose na lesenem drogu, ki ima čveterokotni prerez, kar je dobro. Les je namreč bolj prožen kot železo, ki postane vsled vednega tresenja in sunkov sčasoma krhko ter se potem raje prelomi. Čveterokotna oblika je dobra, ker

napredovalo delo. Ko pa pride sobota večer, čas izplačevanja delavcev, zapove Urh: „Jutri na delo!“ — Delavci so prišli, a ljudje so se spogledovali, ko so videli delavce razbijati na Gospodov dan. — Uboga njegova žena Urška pa prosi in prosi in svari, toda nič ne pomaga! Robata kletev je bila Urhov odgovor. S pobešenimi očmi je hitela žena v cerkev in s hitrim korakom jo je vbrala vselej prva iz nje; bilo je pošteno ženo sram radi moža. Njena edina tolažba je bila, da se je na skrivnem s katero sosedo v pogovoru bridko zjokala! Ker pa ni vedela nobene pomoči več, šla je zaupno k gospodu župniku, naj bi vendar posvaril Urha. Ni šla zastoj. Gospod župnik neustrašeno opozori na dano pohujšanje ter ga prosi, naj vendar ne kliče jeze božje na-se in na svojo hišo. — Toda, kaj je bil konec? — Zaničljiv posmeh in „hvala za pridgo; če Vam ni prav, pojdite me tožit!“ — S krvavečim srcem se poda domov skrbni dušni pastir.

V jeseni je bilo delo dogotovljeno.

ta oblika sunke bolj prenaša. Pri Deeringu je drog železen, ki je pa radi svoje oblike dosti trden. Največja razlika se kaže med posameznimi stroji pri vzvodih, ki se rabijo za vzdigovanje kose. Pri Cormicku in Zmaju je ta vzvod z verigo, pri drugih strojih pa z zmetjo, kar je bolj trpežno, in kar izdatno olajšuje vzdigovanje kose.

O posameznih strojih bi bilo sledeče povedati:

1. Deering je bil v dveh velikostih v preskušnji. Večji je tehtal 330 kg, manjši pa 310 kg. Manjši Deering ima krajši nož in lažja zobata kolesa, drugače je pa sestava pri obeh ista. Manjši stroj je lahek in tudi za delo z volmi pripraven. Dela hitro in čisto in prav dobro. Enako dobro je delal večji Deering. Oba stroja je dala v preskušnjo tvrdka Stupica v Ljubljani, ki jih prodaja po 320 kron in 360 kron.

2. Cormick, 340 kg težak, je lahek stroj in pripraven za delo s konji in z volmi. Pri njem je vzvod za vzdigovanje noža bolj nizek in manj primeren. Kosi prav dobro. Prodaja ga tvrdka Schneider-Verovšek po 340 kron.

3. Cormicku sličen je stroj Zmaj, ki je pa težji, ker tehta 360 kg. Stroj se priporoča le za konje. Kosi prav dobro in čisto. Dobi se ga pri tvrdki Schneider-Verovšek v Ljubljani po 340 kron.

4. Stroj Automata, ki ima svoje ime od tega, da se kosa lahko med delom sama od sebe pokoncu dvigne, je bolj težak stroj, ki tehta 370 kg. Vsa sestava je precej umetnejša in tudi delo je nekoliko težje. Stane pri tvrdki Stupica v Ljubljani 375 kron.

To so torej uspehi preskušnje. Vsled kratkega časa, mehke zemlje in moče se ni moglo popolnoma dognati, kateremu teh strojev gre prva prednost. Gospodarjem so se dopadli najbolj: Deering, Cormick in Zmaj. Natančneje dognati prednosti teh strojev bi se dalo le po večkratni in daljši uporabi. Treba bo v tem oziru delati še nadaljne poskuse.

Omenil bi še, da se je stroj Albion, tvrdke Clayton in Shuttleworth na Dunaju, tudi dobro obnesel pri preskušnji in ni zastal za ameriški stroji, dasi je že sedmo leto v uporabi. Seveda je pa ta stroj, kakor je že spredaj omenjeno, nekoliko dražji. Cena mu je 500 kron, medtem, ko se dobe ameriški lahki kosilni stroji že po 340 K in ceneje. Važno je pri vseh teh strojih, da se dobro mažejo s strojnim oljem, ne s petrolejem, in da se med rabo in po rabi skrbno osnažijo ter da se noži dobro brusijo. Seveda je veliko tudi na travniku samem ležeče in na kakovosti krme.

Nabava kosilnih strojev je postala za gospodarje, ki imajo mnogo travnišče, pri sedanjem pomanjkanju delavcev nujna potreba. Dober stroj dela hitro in za 6 do 10 koscev. V.

Belokranjski vestnik.

Iz Adlešič 28. jun. Kako nevarno je ponekodi v Ameriki, naj spričujeta ta le dva slučaja iz naše župnije, ki sta se zgodila v dveh dneh in usmrtila dva naša župljana. V noči od 7. do 8. junija je smrtno ponesrečil v Butte v Montani Miko Kozan iz Tribuč h. št. 6., star 29 let. Strlo ga je dvigalo v jami. Pred pol leta pa je umrl v Needlesu v Kaliforniji za jetiko njegov brat Mate., star 33 let. 9. junija pa je ponesrečil v Pittsburgu Rudolf Požek iz Adlešič hiš. št. 9., mežnarjev sin star 47 let. Šel je zjutraj ob 4. uri z dela in ga je podrla poulična železnica. Ognil se je vozu, ki je vozil nasproti njemu, a ni zapazil, da vozi drugi za njegovim hrbtom, ki ga je povozil. Zapustil je v Ameriki ženo in 9 otrok, od katerih je bil najmlajši še le en dan preje krščen. — Tako nam usmrčuje Amerika naše najboljše moči, a doma nam primanjkuje delavcev povsod.

Iz Radovice. Poučno predavanje o vinogradništvu je bilo na Radovici dne 21. t. m. po sv. maši. V obilnem številu zbranim vinogradnikom, ki so z vso pozornostjo poslušali, je predaval g. Zdošek, strokovni učitelj na grmski šoli, kateremu tem potom izrekamo svojo zahvalo. — Raz črešnje je padla in se hudo poškodovala 64 let stara Ana Režek iz Bojanje vasi. Stari ljudje naj bi ne lezli na drevesa! — Gad je vgriznil 14 letnega Franca Janžekoviča iz Radovice, ki pa je že okreval.

Liberalni krčmarji in trgovci metliški vsiljujejo okoličanskim ljudem svoje „strokovne“ liste, kot „Dan“, „Slov. Dom“, „Naš glas“ in druge. Menda si hočejo s tem pridobiti več odjemalcev. Kmetje! Držite se gesla: „Svoji k svojim“, kakor se ga drže liberalci. Kdor širi liberalne liste, naj tudi blago liberalcem prodaja.

Iz Črnomlja. (Društveno življenje.) Naše Slov. katol. izobraž. društvo, ki mu je namen, svojim udom podajati poleg umske izobrazbe tudi poštenega razvedrila, v tem oziru povsem dosega svoj namen. Naš vrlji g. kapelan Gregor Cerar, ki se veliko trudi za prosep društva in je z velikimi gmotnimi žrtvami prispeval k njega procvitu in razvoju in ki se je največ trudil, da je ob otvoritvi belokranjske železnice črnomaljska župnija zavzemala v narodnih nošah častno mesto, nas je dvakrat iznenadil s krasnimi skioptičnimi slikami o romanju v Lurd in o vojski na Balkanu. Bodi mu na tem mestu izrečena toplja zahvala za njegov trud in stroške, ki jih je imel za nabavo slik. Že dolgo se ni v Črnomlju občinstvo tako zabavno izobrazilo, kakor ob pogledu na mnogolične slike iz romanja v Lurd in iz balkanskih bojišč.

Od Treh Far. Slavno belokr. božjo pot „Tri Fare“, postaja Rosalnice, je dne 8. junija, v mesecu Srca Jezusovega, v svečeniški ljubezni pozdravljalo 6 duhovnikov, službujočih v Belikrajini, ki so prvi pot po otvoritvi naše železnice semkaj prihiteli, da si pred Gospodovim altarjem poiščejo tolažbe in utehe v svojem poklicu in nato pri dekanjski konferenci, ki se je vršila v prostiji v Metliki, obdelajo važna dušnopastirska vprašanja. Mil. g. prošt, častitljiv starček, je še z mladeniško živahnostjo vodil zborovanje in imel priliko, iz ust podrejene mu duhovščine slišati izraze neomejene udanosti in sinovske ljubezni, kojo tudi kot starosta belokr. duhovščine s polnim pravom zasluži.

Ameriški novičar.

Dne 10. junija je zadela srčna kap rojakinjo Marijo Colarič. Zapušča več nedorastlih otrok. — Iz Red Bluffa Cal. se poroča, da je začel bljuvati ognjenik Mount Lasen. — Iz Lakrone Pa. se je podal g. Blažič, župnik ondotnih Slovakov in Slovencev v staro domovino. Ta naš dolenski rojak je zadnje dni dospel v svoj rojstni kraj Žihpolje v šmihelski fari pri Novem mestu.

V Memphisu Tenn. je 1. junija umrla Štefanija Turk roj. Pogorelec, kjer so jo ondotni Slovenci in drugi Američani spremili do groba. — Kakor kažejo uradni podatki v Washingtonu, se v Združene države vsak dan priseli poprečno 2900 ljudi. V zadnjih 10 mesecih se je priselilo izmed Slovanov: Poljakov 105.574, Rusov 40.083, Jugoslovanov 33.396, Malorusov 32.076. Od priseljenja so jih izključili 26.291. — Kakor je pri nas hladno vreme, je pa nasproti v Ameriki silna vročina. Dne 9. junija so imeli v Chicagi do 100° F. V par dneh je umrlo vsled vročine 29 oseb. — V Gowandi N. Y. je umrla soproga F. Severja. — V Forest City Pa. se je poročil Mihael Peterko z Rozo Gerčman, ki je rojena že v Ameriki. — V Claridge Pa. si gradijo Slovenci Narodni Dom. V Butte Mont. sta se poročila Karol

Lušin in Marija Novak. — V Gary Ind. je umrla Fr. Tomažiču soproga, rojena v Zagradcu na Dolenjskem. — V Jolietu Ill. je bil dne 6. junija poročen Matija Marentič z Rozo Bučar. — V Eveleth Min. pa se je poročil Jožef Špehar, doma iz Poljan pri Črnomlju, z Maro Jankovič iz fare Adlešiči.

Loterijske številke.

Gradec, 1. julija 40 54 84 21 69

! Kovačija !

V glavnem mestu Dolenjske, v Novem mestu, kjer ni zdaj nobenega kovača, dam podpisani z 1. avgustom t. l. ali pa pozneje kovačijo v najem.

Kovačija obstoji iz dveh prostorov, tako da se zamore tudi v zimskem času konje pod streho podkovati. S kovačijo spojeno je kovačevo stanovanje.

Vprašanja sprejema Jože Bele, hišni posestnik v Novem mestu št. 243. 60—2-1

Posestvo na prodaj

obstoječe iz hiše in z vsem gospodarskim poslopjem in z lepo hosto s hrastovim, bukovim in smrekovim lesom. Zraven spada tudi dobro oskrbljen vinograd s hramom. Natančneje se izve pri Antonu Bradač, Gor. Mraševo št. 7., župnije Šmihel pri Novem mestu. 59—3-1

Dober krompir in lep oves

je po nizki ceni dobiti v graščini Otočce.

Učenec 50-3-3

ki ima veselje do sedlarske obrti, se takoj sprejme pri Franc Janževič-u, sedlarju in tapetniku v Št. Jerneju, Dolenjsko.

Dva omnibusa in jeden brek

se ceno proda. — Več pri M. Pavlič, Škofja Loka. 57-2-2

Naznanilo.

Podpisani vljudno naznanjam, da sem dobil koncesijo za

dimnikarsko obrt

za novomeški okraj ter začnem isto izvrševati s 1. julijem t. l. Priporočujem se najtopleje slavnemu občinstvu iz Kandije in Novega mesta ter okolice v blagohotno naklonjenost. Obljubujem vsestransko dobro postrežbo z zmernimi cenami. Potrudil se bodem z zanesljivim osebjem in s pazljivo skrbjo mi izročeno delo opravljati.

Velespoštovanjem

56-3-2

Miha Sajovic,

Kandija št. 7 (v hiši g. poslanca J. Zurca).

Stanovanje

z dvema velikima sobama in vso pritlikino se odda s 1. avgustom ali 15. septembrom.

Več se izve pri g. pl. Fichtenau v Rudolfovem. 58-0-1

Nekdanji poštni hlev

v Rudolfovem, se takoj odda kot za hlev, klet, skladišče, ali karkoli. 43-3-3

Več se izve pri g. pl. Fichtenau.

J. Krajec nasl.

-- Novo mesto --

najtopleje priporoča svoje podjetje naklonjenosti prečastite duhovščine in slavnega občinstva, posebno na Dolenjskem.

Tiskarna izvršuje točno in lično vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. — V zalogi ima vedno cerkvene, šolske, občinske in vsakovrstne druge tiskovine.

Knjigoveznica je prav dobro urejena in sprejema v vezavo vsakovrstne knjige, molitvenike, zapisnike itd., ter rabi v to le najboljše blago. Šolske knjižnice, izobraževalna društva in sploh naročila v večji množini dobijo primeren popust.

Knjigarna ima knjige iz lastne zaloge, kakor tudi veliko izbiro leposlovnih, poučnih in zabavnih knjig ter molitvenikov. Zaloga šolskih knjig. 3-0-4

Prodajalna je založena z vsakovrstnim papirjem, pisarniški in šolski potrebščinami ter z najrazličnejšimi predmeti kot primerna darila ob vsaki priliki.

Važno naznanilo.

Zaradi prevelike zaloge

KLOBUKOV

najnovejše oblike in v različnih barvah sem znižal cene takó, da oddajem klobuke, ki so veljali poprej 12.— kron sedaj za 10.— kron

10.—	5.—	8.—
8.—	6.—	6.—
6.—	4.—	4.—
4.—	3.—	3.—
3.—	2.—	2.—
2.—	1.—	1.—

Namesto slamnikov za moške prodajam tudi prav lahke klobuke po 1-20 kron do 1-60 kron.

Sklenil sem delati z najmanjšim dobičkom zraven svojih drugih obrti. Tudi se ne bodem več vozaril s klobuki po sejmovih, ker se blago vse pokvari ter bodem lahko že zaraditega postregel vsacemu edino-le z dobrim in nepokvarjenim blagom in tako po ceni, da cenejše ne more nihče prodajati. O tem se lahko vsak prepriča in bode tudi vsak gotovo zadovoljen. 5-12-5

Odl. spoštovanjem se priporočujem

LEOPOLD KOPAČ,

domača in že veliko let obstoječa prodajalna klobukov v Novem mestu (Glavni trg).

Popolnoma varno naložen denar.

HRANILNICA in POSOJILNICA

za Kandijo in okolico, reg. zadr. z neom. zavezo

== v lastnem domu v Kandiji ==

sprejema hranilne vloge od vsacega, če je njen ud ali ne, ter obrestuje po

4³/₄ 0/0

1-0-12

na leto brez odbitka rentnega davka, katerega sama iz svojega plačuje.